

**Вищий навчальний приватний заклад
«Дніпровський гуманітарний університет»**

**Комунальний заклад культури «Дніпропетровський національний
історичний музей імені Д. І. Яворницького»
Дніпропетровської обласної ради**

**МАТЕРІАЛИ КРУГЛОГО СТОЛУ
«МОВА. ІСТОРІЯ. КУЛЬТУРА»**

23 травня 2024 року

**Дніпро
2024**

УДК 81
ББК 81.2 УКР
М 74

*Ухвалено до друку Науково-методичною радою Вищого навчального
приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет»
(протокол № 10 від 20 червня 2024 р.)*

Матеріали круглого столу «Мова. Історія. Культура» (23 травня 2024 року, Вищий навчальний приватний заклад «Дніпровський гуманітарний університет»): збірник тез. Дніпро: ВВПЗ «ДГУ», 2024. 157 с.

(в авторській редакції)

Вміщено матеріали круглого столу, в якому взяли участь працівники музеїв, культури, професорсько-викладацький склад закладів вищої освіти, магістри, здобувачі вищої освіти України. Тематика тез охоплює актуальні питання щодо розвитку мов світу та форм реалізації їх через носіїв мови.

Матеріали науково-практичної конференції можуть бути використані у практиці фахівців різних видів гуманітарної діяльності та у навчальному і виховному процесах закладів освіти.

© Вищий навчальний приватний
заклад «Дніпровський
гуманітарний університет», 2024
© Автори, 2024

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Лежнєва Тетяна Миколаївна – кандидат юридичних наук, доцент, проректор Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет»

Крашеніннікова Тетяна Валеріївна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет»

Дудник Олена Володимирівна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет»

Холод Ірина Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет»

Хмель-Дунай Галина Миколаївна – кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет»

Негодченко Ольга Петрівна – старший викладач кафедри міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет»

Мірошник Андрій Дмитрович – провідний фахівець відділу організації наукової роботи, міжнародних зв'язків та академічної мобільності Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет»

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	6
----------------	---

МОВА

Андрішко Олег. Вторинна номінація власних назв у «словничках-жартівничках».....	7
Бабич Семен. Creation of Native American literary criticism in the 21 st century	10
Варакута Марина. Психологія атракції: роль мови та культурного контексту в міжособистісних стосунках.....	13
Гуцько Дар'я. Потенціал штучного інтелекту щодо перекладання в розвитку та навчанні.....	17
Зав'ялов Дмитро. Відображення у поведінці людини психолінгвістичних процесів.....	19
Квітінська Ліана. Культура мови і кіматика – обґрунтування необхідності культури мовлення на базі фізичних процесів.....	22
Крашеніннікова Тетяна. Комунікація та її види.....	25
Лісунова Марія. “Self”–“Other” in Formation of Modern American Literary Cannon.....	28
Лісунова Марія. Актуальні питання використання штучного інтелекту в політиці та бізнесі.....	31
Михайличенко Елліна. Вплив штучного інтелекту на безпеку інформаційних технологій та виявлення загроз.....	35
Моргунова Аліна. «Голос Безмовності» О. П. Блаватської як приклад унікального перекладу духовно-релігійних текстів	38
Нацюк Мар'яна. The role of multilingualism in all tools.....	42
Нежива Ольга. Специфіка термінології в англійській мові у контексті готельно-ресторанної сфери.....	43
Ольховий Олег. Розвиток робочої пам'яті у процесі вивчення іноземної мови.....	45
Родіна Юлія. Глобалізація і питання мови – культурно-психологічні аспекти.....	48
Руколянська Наталія. Лексика кримінально-процесуальної субмови: категоріальний аспект	50
Самойленко Катерина. Формування національної ідентичності засобами мови.....	54
Сергієнко Наталія. Мовна грамотність як ознака професіоналізму майбутнього юриста.....	57
Сугерей Данило. Машинний переклад як кризисне рішення	60
Тихий Владислав. Важливість мовної компетентності у судочинстві.....	65
Холод Ірина. Психолінгвістичні аспекти вивчення англійської мови	67

ІСТОРІЯ

Волошко Олексій. Історична детермінованість Злуки 22 січня 1919 р.....	72
Дудко Владислав. Римські допоміжні війська часів правління Марка Ульпія Траяна (98-117 рр. н.е.).....	75
Дудник Олена. Життєвий рівень населення України в умовах економічної кризи 1991-1993 рр.	80
Леощенко Дмитро. Російсько-український конфлікт у контексті цивілізаційного протистояння	84
Лимар Андрій. Політичні репресії в СРСР як засіб боротьби з українською ідентичністю	88
Соловійов Віталій. Перебування Другої сербської добровольчої дивізії на території Катеринославщини в період I Світової війни	93
Сосновський Сергій. Військова організація та озброєння чорних клобуків	98
Сухомлин Олександр. Міський вимір трагедії голодомору: стереотипи і факти	102
Фоменко Світлана. Нові надходження філателії ДНІМ 2022-2023 рр., присвячені повномасштабній російсько-українській війні	106

КУЛЬТУРА

Алексєєв Артур. Прогреси у сфері робототехніки та їх інтеграція зі штучним інтелектом для автоматизації.....	109
Бакум Дар'я. Сім'я Крушельницьких.....	111
Галімова Анастасія. Народність як головний індикатор української православної церкви.....	115
Захарченко Марія. Вкрадені митці. Іван Айвазовський.....	121
Киян Анна. Психологічні особливості підліткового віку, особливості використання гумору підлітками.....	124
Корсунська Вікторія. Теорії комунікації: короткий огляд.....	128
Негодченко Ольга. Василь Стус – символ боротьби за свободу та права людини.....	133
Садикіна Ксенія. Шляхи розвитку професіоналізму майбутніх учителів в умовах нової української школи.....	139
Самарець Вадим. Postmodern and Metamodern Irony as a Literary Tool in Native American Literature.....	143
Соловійова Вікторія. Вкрадені імена Росією. Ілля Рєпін.....	146
Степанченко Вадим. Туризм і сьогодення – культура та безпека	148
Чичеріна Карина. Етичні аспекти використання штучного інтелекту	151
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	154

КУЛЬТУРА

ПРОГРЕСИ У СФЕРІ РОБОТОТЕХНІКИ ТА ЇХ ІНТЕГРАЦІЯ ЗІ ШТУЧНИМ ІНТЕЛЕКТОМ ДЛЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ

Артур АЛЕКСЄЄВ

викладач кафедри міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»

Прогрес у галузі робототехніки та штучного інтелекту (ШІ) відкриває нові захоплюючі можливості для майбутнього людства, пропонуючи революційні рішення для різних галузей і нашого повсякденного життя. Інтегруючи досягнення у сфері робототехніки з потужними можливостями ШІ, ми стаємо свідками вражаючої автоматизації завдань, що раніше здавалися фантастикою. Ця синергія технологій змінює спосіб, у який ми працюємо, живемо і спілкуємося, відкриваючи нові перспективи для інновацій та покращання життя людей.

Дослідимо прогрес у сфері робототехніки та ШІ, їх інтеграцію та вплив на різноманітні аспекти автоматизації. Почнемо з останніх досягнень у сфері робототехніки, яка вражає світ своїми інноваціями і творчим підходом до проектування машин. Інженери створюють все більш складні і досконалі механічні конструкції, які розширюють наші можливості та спрощують взаємодію з навколишнім середовищем. Ось деякі помітні тенденції в цій галузі:

- *М'яка робототехніка*: революція у сфері м'якої робототехніки дозволяє створювати роботи з гнучких матеріалів, які можуть деформуватися і рухатися подібно до біологічних істот. Ці роботи мають безліч застосувань від медичної галузі для допомоги в хірургічних операціях або реабілітації пацієнтів, до пошуково-рятувальних місій у важкодоступних місцях. Їхня гнучкість та адаптивність відкривають нові перспективи для взаємодії людини і машини.

- *Мікро- і наномасштабні роботи*: мініатюризація в електроніці дозволяє інженерам створювати мікророботів, які можуть працювати на надзвичайно малих масштабах. Ці крихітні роботи мають потенціал для революційних змін у медицині, наприклад, для цільової доставки ліків усередині людського організму або проведення складних хірургічних втручань. Крім цього, наномасштабні роботи можуть знайти застосування в галузі нанотехнологій і виробництва, маніпулюючи матеріалами на атомарному рівні.

- *Співробітництво людини і робота*: відбувається злиття між фізичним світом роботів та людськими робочими силами. Інженери проєктують співпрацюючі системи «людина-робот», де роботи можуть безпечно взаємодіяти зі своїми людськими колегами, доповнюючи їхні здібності. Ці колаборативні роботи використовують технології ШІ для розуміння жестів і намірів людини та забезпечуючи плавну спільну роботу в різних галузях промисловості від складання автомобілів до дизайнерських студій.

- *Автономні транспортні засоби*: революція у сфері автономних транспортних засобів (ATV) змінює наше уявлення про пересування. Самокеровані машини, дрони і навіть підводні апарати інтегрують передові технології робототехніки та ШІ для навігації та прийняття рішень в реальному часі. Ці транспортні засоби можуть сприймати навколишнє середовище, уникати перешкод і планувати оптимальні маршрути, відкриваючи двері для більш безпечних і ефективних перевезень пасажирів і вантажів.

Інтегруючи ці розроблення у сфері робототехніки з інтелектуальними системами ШІ, ми створюємо machines машини, які не просто слідують запрограмованим інструкціям, а й здатні до навчання, адаптації та прийняття рішень. Ось ключові аспекти прогресу в галузі штучного інтелекту:

- *Глибоке навчання і нейронні мережі*: глибоке навчання, підрозділ машинного навчання, революціонізувало сферу ШІ, дозволяючи системам навчатися на великих наборах даних та ідентифікувати складні шаблони. Нейронні мережі, натреновані за допомогою глибокого навчання, можуть

розпізнавати образи і звуки, розуміти природну мову людини або прогнозувати майбутні тенденції з вражаючою точністю.

- Інтелектуальне оброблення мови: розроблення в галузі опрацювання природної мови (NLP) дозволяють машинам розуміти й інтерпретувати людську мову, трансформуючи взаємодію людини та комп'ютера. Роботи оснащуються голосовими асистентами з ШІ, які можуть вести бесіди, відповідати на запити або надавати інформацію, роблячи спілкування більш природним й інтуїтивно зрозумілим.

- *Підсилення навчання за допомогою ШІ*: системи посиленого навчання поєднують глибоке навчання та алгоритми оптимізації для створення роботів, які можуть вчитися через пробу і помилку в реальному часі. Ці роботи можуть самостійно збирати дані зі своїх датчиків, експериментувати з різними діями та поступово покращувати свої навички без необхідності прямого програмування.

СІМ'Я КРУШЕЛЬНИЦЬКИХ

Дар'я БАКУМ

студентка першого курсу спеціальності 053 Психологія ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»

Науковий керівник: Ольга НЕГОДЧЕНКО

старший викладач кафедри міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»

У 20-30-ті роки більшовицький режим знищував українську інтелігенцію, так було покладено початок поколінню Розстріляне відродження.

На світлині можна побачити родину Крушельницьких у повному складі.

Сидять (зліва направо):

– Володимира (донька, 1903

